

Tarde de barruzo

Manuel García «Galano»

Colás entró na cocía pra dicirye á muyer que xa amañara el bacito –“empancéilo un pouco, hai que volar noutro”– y qu’iba ferrar el cabalo, pois cua tarde barruceira que taba nun se podía fer nada fora. Tampouco é que ye dese máis. Él nun era home de présas, nun s’esmolía por pouco, y del sou son nun lo sacaba naide; por eso deixaba de búa gana el goberno da casa nas maos de Sunción.

-Leva contigo a Costante –ye contestóu ela– que nun hai quen lo bote fora.

Y é que Costante, sou hirmao, era un cimprón que ye deixara encomendado súa madre antías d’irse pral outro mundo, pois ben sabía ela qu’aquel fiyo –del qu’a xente dicía que ye faltaba úa cochedura–, nun era quén a valirse. Sunción, qu’era úa muyer de muito remango, iba sacando el que podía del pouco despexe de sou hirmao, pra que ye axudase na pequena labranza que tían, pois el xornal de Colás nun chegaba prás

cinco bocas qu’había na casa, todas con búas tragadeiras.

-Piya el paráugas, que barruza.

Y aló enveredaron os dous cuñados camín da frauga del Castrón, col cabalo pol cabeceiro.

-Viremos a tempo pra mecer a Morica, nun sía que me riña Sunción.

Costante tíaye máis respeito a sua hirmá qu’a Colás; ela tríalo a rego, anque ye costase; ás veces hasta tía que berrarye como a un neno.

-Indo y vindo condo eu, nun ten nada que dicirche Sunción - contestóu Colás-, que lougo ye daría présa al ferrador pra qu’acabase axina, pois el sou pensamento al salir da casa nun era nomáis el de ferrar el cabalo, sinón tamén el de botar úa partidía de cartas en Ca El Boteiro xa que cuaquela tarde cotrosa que taba supoñía que toparía con

quén felo.

-Vamos moyar a pebida- ye dice a Costante, al tempo qu'amarraba el caballo, xa ferrado, núa das argolas qu'había al pé da porta del chigre, qu'eran como el aparcamento sinalizado que tein agora os autos.

-¡Home, Colás, chegas a tempo, que nos falta ún pra botar úa partida.

Era el saludo gayoleiro que ye fia Minguín da Cova en conto lo víu entrar pola porta.

-Tou disposto, pero según con quen dos tres de compañeiro, porque tu nun sabes telas na mao -ye contestóu Colás bromiando- pero sin disimular el que lo alegraba a invitación, porque era dos qu'en conto vía úa baraxa delante íbanseye os ocos tras d'ela como si fose un imán.

-Eso vamos a velo al hora de pagar. ¡Veñan cuatro cafés ben calentes!

A partida iba parexa nel tanteo y os cuatro xugadores poñían nela tanto agayo como si se discutise daqué de múita berencia.

-¿Vein esos cafés, ou non? -ye preguntóu Mingo al taberneiro, que nun parecía esmolerse muito por atender a os parroquianos.

-Tanlos faguendo -ye respondéu Nicasio cua misma pachorra que amostraba indo y vindo dende el mostrador á cocía na qu'el augua da cafeteira empezaba a ferver nel cazo.

Tamén fervía el voltaxe na mesa dos cuatro xugadores y xa houbera os sous piques cos miróis condo ún d'elos ye reprochóu a Colás que deba haber arrastrado de sota, quitarye el trunfo col oro y quedarse al basto.

-Os miróis calan, y dan tabaco- ye contestóu un Colás focicudo-,resposta qu'el mirón encaxóu sin gurgutar, porque sabía ben as regras.

A todo esto, Mingo y el compañeiro perderon a partida, pero déronyes a revancha -que ganaron- y condo empezaron el desempate xa había un bon pedacín qu'anoitecera. Y el probe Costante, qu'iba bon que xa tomara el sou café, empezaba a esmolerse porque ye taba pasando el hora de mecer a vaca, y si nun taba a tempo pra

felo iba a comerye el alma sua hirmá. Xa yo cucara polo baxo a Colás, pero taba tan encenegado nel xogo que nun ye fia caso. Hasta tratóu d'irse prá casa.

-Non -ye contestóu sou cuñado ensiguida- tu espera y cala.

Que chegase Costante solo era tanto como delatalo de que quedaba xogando a partida, cóusa qu'a Sunción nun ye chistaba múito. Y Colás sabíalo.

A Costante nun ye cabía un grao nel cul condo volvían prá casa pensando na recartiya que ye iba a Botar sua hirmá. Colás trataba de calmalo, - "tu déixame a min"-, pero tamén él iba urdindo úa disculpa qu'a muyer admitise á primeira. Y tia que topala.

-Entra tu delante- ye pide Costante de paso que levaba el caballo prá corte, pos nun quería ser el primeiro en recibir el sofronazo de sua hirmá.

-¡Inda tardastes! - Foi el saludo de Sunción al home, sin ningúa mueca d'anoxo na súa cara-. Diye a Costante que xa mecín a vaca; cenái os dous qu'eu y os nenos xa lo fixemos, andai. Baxo lóugo. Y enveredóu deprésa por a escaleira arriba al tempo que Costante entraba axeitín pola porta esperando úa torbuada que nun ye cayéu.

Colás medio quixo empezar á darye úa explicación á muyer, pero nun ye deu tempo. Y sentíuse un póuco chafado pero, nel fondo, aliviado.

-¿Viche como nun era pra tanto? -ye dice a Costante, que nun podía crer el que taba vendoséntate que vamos cenar.

-¿Sabes qu'hasta me pasaron as ganas?.

